

sine Overvejelser, og jeg finder det derfor rigtigt foreløbig kun at bede den højtærede Handelsminister udtale sig om dette Spørgsmaal, der berører saa mange Smaaafviks vigtige økonomiske Interesser, for at vi derigennem kan faa at vide, hvorvidt og hvornaar man fra Handelsministeren kan vente et paakrævet Initiativ i denne Sag.

P. Andersen: Det Samraad, der i Finansudvalget har fundet Sted med den højtærede Handelsminister angaaende Sparernes Stilling i de smaa Banker, har, antager jeg, ikke alene drejet sig om de Spareres Stilling, der har haft deres Penge i de Banker, der er gaaet ned og hjem, men ogsaa om, hvorledes Sparernes Stilling skal være fremtidig, og hvilke Sikkerhedsforanstaltninger der kan træffes, for at Sparerne kan være garderet mod at miste deres Penge paa Grund af indtræffende Katastrofer. Dette er nødvendigt, thi den herskende Utryghed i økonomiske Forhold her i Landet i Øjeblikket viser sig bl. a. derved, at Sparekasserne svømmer i Penge. Ingen blandt Befolkningen har for Tiden Tilid til, at der skal blive nogen Bedring i Erhvervslivet under denne Regering, hvis Evneløshed lægger alt dødt. I disse Dage er det kommet offentligt frem, at Handelsministeren har fældet Dødsdommen over Skotøjsindustrien; saa følger vel Tobaksindustrien efter, og hermed er den Retning angivet, som Regeringen agter at følge. Det fører til mere Arbejdsløshed, flere Fallitter, voksende Nød og Fattigdom. Der er ingen, der under disse Forhold tør sætte noget i Vove, Initiativet kvæles, Stagnation og Stilstand bliver Følgen, ingen tør sætte Penge i Aktier i industrielle Foretagender, thi der er mere Sandsynlighed for, at de Penge vil gaa tabt, at det vil gaa galt, end at det vil gaa godt. Derfor vokser Sparekasseindskuddene stærkt, for Resten ganske jævnt siden 1914, da de var 1 006 000 000, medens de i 1920 var 1 720 000 000. Imidlertid er de i 1921 gaaet ned til 1 554 000 000, hvilket har sin naturlige Forklaring i den Omstændighed, at Sparekasseloven af 4. Oktober 1919 er traadt i Kraft, og dermed er Bankernes Sparekasseafdelinger ophævet i et Antal af 25, i hvilke der var et Indskud paa 222 Mill. Kr. Med disse 222 Millioner kommer man op paa 1 776 000 000, altsaa noget mere end i 1920. Men særlig betegnende for den Udvikling, der finder Sted i Øjeblikket, og den Flytning af Værdierne, der finder Sted, er den Omstændighed, at Sparekasse-

indskuddene i de københavnske Banker i de sidste 3 Maaneder er vokset med ca. 50 Mill. Kr.

Naar Pengene samler sig saa stærkt i Sparekasserne, rejser det Spørgsmaal sig, hvilken Garanti Sparerne har, hvilken Indflydelse de har paa den Ledelse, der varetager deres Interesser. Vi ved, at Sparerne faktisk er uden nogen som helst Indflydelse, uden nogen som helst direkte Repræsentation. Forholdet er i Almindelighed saaledes i Sparekasserne, at Bestyrelserne og Repræsentantskaberne fornyer sig ved Knopskydning. I Bankerne har Sparerne slet ikke nogen Indflydelse eller Repræsentation; de staar ganske værgeløse, naar en Katastrofe maatte indtræffe. Netop de sidste Afsløringer, der er kommet frem i Dagspressen om Forholdene indenfor Bankverdenen, viser Nødvendigheden af, at der sker en Ændring paa dette Omraade og Nødvendigheden af at skabe et Forum for Sparerne, en Repræsentation for dem, eller en Sikkerhed for, at deres Interesser bliver varetaget, om fornødent fra Statens Side. Disse Afsløringer om Landmandsbankens Opslutning af Den private Laanebank nødvendiggør absolut, at der rejses et Værn for Sparerne. Regeringen har jo ikke været til nogen Betyggelse i dette Forhold. Det synes, som om den og Nationalbanken har været Redskaber i en fremragende Venstrepolitikers Haand med det Formaal at holde Landmandsbanken gaaende saa længe som muligt, eventuelt over andre Bankers Lig. Den private Laanebanks Skæbne er virkelig tragisk. Banken var solvent paa det Tidspunkt, da den blev overtaget af Landmandsbanken, idet dens Aktier var 80 pCt. værd. De Forhandlinger, der førte til, at Den private Laanebank overtoges af Landmandsbanken, førtes af den omtalte fremragende Venstrepolitiker, Hr. Højesterets-sagfører Bülow, der, som bekendt, er Medlem af det andet høje Ting. Det er betegnende, at der skete en Henvendelse fra Den private Laanebank til Nationalbanken om at træde hjælpende til, men Nationalbanken nægtede at yde nogen Hjælp. Derefter skete der Henvendelse til Privatbanken gennem Hr. Højesteretssagfører Bülow, men Privatbanken erklærede, at den maatte undersøge Forholdene nærmere, inden den kunde indgaa paa at yde nogen Understøttelse eller nogen Hjælp. Der blev imidlertid ikke Lejlighed for Privatbanken til at foretage en saadan Undersøgelse, thi allerede næste Dag blev Den private Laan-